

KÕNE ARENG JA ARENDAMINE – VÕTMEISIK LASTEAIAÕPETAJA?

Merit Hallap

Tartu Ülikooli eripedagoogika osakond

merit.hallap@ut.ee

3.12.2015

Köne

<https://www.youtube.com/watch?v=OYNOJ8AwNTY>

Varane on tähtis

(vaata, see on minu issi)
(võta sülle)

Iti (*issī*)

(palun aita)
(tee kalli)
(issit ei ole; kus on issi)

Tunnetustegevus

Suhtlemine

Lapse koostegevus täiskasvanuga

Paneme sõnad kokku

Kaua võib oodata?

Kui erinevad on lapsed?

Oluline on varane mahajäämuse märkamine.

Issi, allo (hallo), allo (hallo)

aua tiia (siia)

emme kalli

emme anna

Grammatikata on raske

PALUMA ANDMA MINA KAPP PEAL TALDRIK

Lausung on raam, sõnavormid on täide

Eeldusena tajuda/mõista seoseid, suhteid ja hääldada lõppe/tunnuseid

Mis on eesti keeles raske...

Mis alguses, mis hiljem?

Baas on loodud!

- Dialoog, suhtlemine täiskasvanuga
- Baassõnavara
- Lihtsad lausungid
- Õiged sõnavormid (mitte kõik, mitte kõikides funktsioonides)

Kuidas edasi?

- Keerulisemaks
- Täpsemaks
- Mitmekesisemaks

Jutustades jutustama

Ma ärkasin ülesse (...) siis sain ee kingituse mamma käest (.) ja siis andis emme ja issi ka mulle kingituse (...) ja seal oli nii äge asi sees (.) seal oli üks kell (...) kommi sain hästi palju (.) ja siis sain ühe rongi sellise mängurongi (.) seal olid asjad sees. (...) nimodi kallutad siis lähvad need asjad sinna (...) ja siis (...) midagi.

(6a poiss)

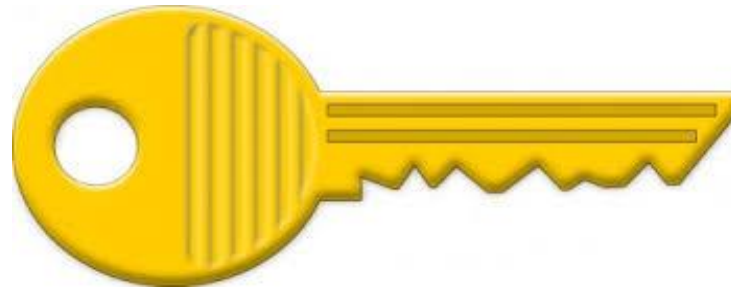
Varsti kooli

Suulise korralduse /juhise järgi tegutsemine

Tekstide/juttude mõistmine

Kirjaliku kõne eelduste ja esmaste oskuste omandamine

Õpetaja on

isik

Õpetaja kõne
Kõnekeskkond
Õppematerjal

Merit Hallap on lõpetanud Tartu Ülikooli (1987), kaotanud magistritasemel eripäedagoogilise oskuse läänsooromide kasvatamiseks oskivõime kutseeksami korraldajaks (2003). Praegu töötab ta Tartu Ülikooli eripäedagoogika osakonnas logopeedina ja õpiraskuste loomia lektorina ning praktiliselt viikaa koostöösiga Tartu Õpetajate ja Nõustamiskeskuses. Tema uurimistulemusteks on eakohase, kõnepuudega ja kaalaka lapse kõne areng. Merit Hallap on osalenud ajuhariduse riikliku õppekava ja selle rakenduskujutise koostamisel ning viinud läbi täienduskoolitust lasteõpetajatele lapse kõne arengu teemal.

Marika Padriku uurimistulemusteks on epiteetiline kõnepuude arendamine oskivõime, kõne arengu hindamine kaalakaaluga. Ta on lõpetanud Tartu Ülikooli (1987), kaotanud magistritasemel eripäedagoogilise oskuse arendamiseks eriprogrammi ja arendamistöö ettevalmistajaks (1987). Praegu töötab ta Tartu Ülikooli eripäedagoogika osakonnas logopeedina lektorina ja praktiliselt logopedina Tartu Õpetajate ja Nõustamiskeskuses. Ta on osalenud ajuhariduse riikliku õppekava ja selle rakenduskujutise koostamisel, viinud läbi täienduskoolitust lasteõpetajatele.

LAPSE KÕNE ARENDAMINE

LAPS OLE AITAV

Merit Hallap
Marika Padrik

LAPSE KÕNE ARENDAMINE

Praktilisi soovitusi
kõnelise suhtlemise
kujundamiseks

Aitäh kuulamast!